

Notat

Børn, Unge, Kultur og Fritid
Skoleafdelingen
Centrumpladsen 7, 1. th.
5700 Svendborg

dorrit.weber@svendborg.dk

Resumé

Kræftens Bekæmpelse lokalforening Svendborg har henvendt sig til direktør for Børn, Unge, Kultur og Fritid Claus Sørensen, d. 28. februar 2021 for at drøfte muligheden for at oprette sorggrupper på skolerne i Svendborg Kommune ved indgåelse af en samarbejdsaftale. D.17. marts 2021 præsenterede repræsentanter for Kræftens Bekæmpelse lokalforening Svendborg ved et møde med administrationen fakta om OmSorg og sorggrupper på skoler. Mødets pointer er efterfølgende drøftet med Skole- og Uddannelseschef, Nanna Lohman og med skolelederne.

22. april 2021

Fakta om Kræftens Bekæmpelse lokalforening i Svendborg og fakta om børn i sorg

Afdeling: Skoleafdelingen
Ref.

Lokalforeningen i Svendborg er en frivillig forening med over 4500 medlemmer. Der er 30 frivillige, der er med til at rådgive, forebygge og sikre kræftpatienter et bedre liv.

I Svendborg Kommune konstateres årligt omkring 460 nye kræfttilfælde og ca. 3500 borgere i kommunen lever med kræft.

Omtrent 390 børn i Svendborg oplever hvert år, at deres mor eller far bliver indlagt med en alvorlig sygdom. Cirka 60 børn oplever hvert år, at deres far eller mor får konstateret kræft, og cirka 240 børn lever med en kræftsyg forælder. Henved 20 børn i Svendborg Kommune mister en forælder hvert år¹.

Forskning – Når sorgen rammer

Når sorgen rammer oplever:

- 19% af de børn og unge, der har oplevet sorg synes, at de har ingen eller få voksne eller venner, de kan tale med om det, der er svært.
- 37% af de pårørende børn/unge føler ikke, at deres klasselærer har været god til at tale med dem eller inddrage dem og spørge til, hvordan de har det
- 41% af de børn, der har oplevet sorg, skjuler deres sorg for forældrene, fordi de ikke ville gøre dem kede af det²

Hvorfor anbefaler kræftens bekæmpelse Sorggrupper

Sorggrupper skal ses som en forebyggende og tidlig indsats med fokus på trivsel, fællesskaber og mental sundhed. Børn, der oplever alvorlig sygdom eller dødsfald, risikerer dårligere trivsel, koncentrationsbesvær og mere fravær i skolen. Forskning viser desuden, at tab i barndommen kan have langsigtede negative konsekvenser for bl.a. trivsel, socialt liv og gennemførelse af uddannelse.

¹ Kræftens Bekæmpelse og Danmarks statistik 2015

² Omsorgsmålingen "Når sorgen rammer" 2013. Ugebrevet Mandag morgen og Egmont Fonden

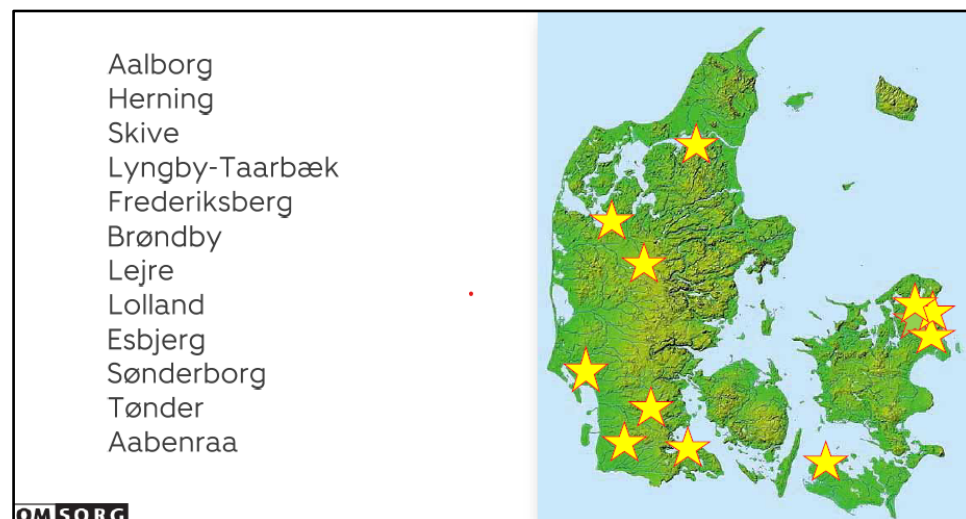
Sorggrupper på skoler gør, at:

- der er let tilgængelig støtte, som en del af børnenes hverdagsliv.
- der er lige adgang for alle, uanset hvor man bor, uanset familiens ressourcer og uanset årsagen til sygdommen eller dødsfaldet
- børn i sorg føler sig mindre ensomme og møder andre børn i lignende situationer. Sorggruppeledere er kendte voksne fra børnenes hverdag
- børnene bliver mere nærværende og koncentrerede i timerne.
- der skabes en kultur på skolen, hvor det er lettere og mere naturligt for flere at turde samtale om sorg.

Sorggrupper foregår ofte i skoletiden. Gruppen mødes som regel et par timer hver 14. dag. Sorggrupperne er inddelt efter alder. Barnet kan tilmeldes sorggruppen, når det er klar til det.

Kommuner med sorggrupper på skoler i Danmark

Der er ingen kommuner på Fyn, der som en del af Omsorg har sorggrupper på skolerne. Nedenfor ses hvilke øvrige kommuner i landet, der har sorggrupper på alle eller nogle skoler³.

³ Fra PP, Kræftens Bekæmpelse

Omkostninger i forbindelse med etablering af sorggrupper på skolerne i Svendborg Kommune

Omkostninger	Svendborg Kommune	Sorggrupper i skoler
Aktivitet	Tidsforbrug	Økonomi
Sorggruppelederkursus v/Omsorg	2-3 ansatte pr. skole 3 dages kursus 1 dags opfølgning (efter 6 mdr.)	Samlet pris for "Svendborg som samarbejdskommune" med sorggrupper på alle skoler 75.000 kr.
Drift af sorggrupper	Sorggruppen holdes hver 14. dag á 3 lektioner. På et skoleår vil det svare til 120 lektioner. Det forudsættes, at der deltager 2 lærere/pædagoger pr. gang.	En lektion koster ca. 20.000 kr. på årsbasis. Pr. deltagende lærer/pædagog koster det på årsbasis 30.000 kr. Pr. skole 60.000 kr. For alle folkeskoler i Svendborg kommune koster det i alt 720.000 kr.
Materialer sorggruppeledere	Bøger: <ul style="list-style-type: none"> Håndbog for sorggruppeledere i skoler Min far spiller fodbold i himlen Den dag min mor fik kræft Vejledning: <ul style="list-style-type: none"> Når far eller mor får kræft Sorghandleplan 2.0 Pixirapport: <ul style="list-style-type: none"> Stemmer vi glemmer Samtale, savn og fællesskab Samtale redskab: <ul style="list-style-type: none"> Omsorg samtalekort 	

"Ekstra byggesten"		
Sorghandleplan	Online webinar, "Sådan opdaterer du skolens sorghandleplan v/Omsorg. 2 timer Workshop for medarbejderne på skolerne v/omsorg. 3 timer – op til 20 kursister. + materiale og manual til sorghandleplan 2.0	Gratis 15.000 kr.
Øget viden hos medarbejderne	Fyraftensmøde – undervisning børn i sorg: 2-3 timer. Oplæg for skoleledere: ½ - 2 timer.	15.000 kr.
Opkvalificering af dagtilbudsområdet	Temadag "når små børn sørger". Op til 60 deltagere.	30.000 kr.

Nogle kommuner vælger at starte sorggrupper op på alle skoler efter sorggruppelederkurset. Andre slår flere skoler sammen om en sorggruppe endelig starter nogle med en sorggruppe på 1-2 foregangsskoler og bruger sorggruppelederkurset til at uddanne nøglepersoner på alle skoler.

Kræftens Bekæmpelse opretter altid 3 dages lokale kurser, mens udgifterne til at drifte grupperne kan variere.

Kræftens Bekæmpelse lokalforening Svendborg er i gang med at fundraise til kurset for lærere og pædagoger ved henholdsvis Trygfonden, Sydfyns elforsynings almennyttige fond, Sydbank Fonden og overlæge Alfred Skov Jensen og hustrus fond.

Tilbud om sorggrupper ved PPR

I Svendborg kommune træder PPR til, når enkelte elever har brug for forløb, der rækker ud over, hvad skolerne selv kan tilbyde i forhold til sorgbearbejdning. PPR tilbyder deltagelse i en sorggruppe for børn på ca. 9-12 år, og der afvikles typisk årligt forløb med 4-8 børn. Herudover er PPR involveret i en række individuelle forløb, hvor denne tilgang skønnes mere velegnet. CBUF vil også være involverede i et antal familieførløb, hvor sorg udgør en del af problematikken.

Perspektiver og pointer fra drøftelse med skolelederne

I skoleledergruppen er der enighed om, at en samlet og ensartet løsning i kommunen ikke er hensigtsmæssigt. Skolerne har allerede kompetente nøglemedarbejdere, der støtter børn i deres sorgproces og flere har

sorggrupper, der oprettes, når behovet er til stede. Endelig tilkøber skolerne allerede kompetenceudvikling ind ved eksempelvis Kræftens Bekæmpelse. Når et barn er i sorg, er det ofte komplekst, og der er mange individuelle og forskellige hensyn at tage. Skolelederne er af den opfattelse, at der allerede nu er gode muligheder for at designe lokale og agile løsninger, som passer til det enkelte barn i samarbejde med PPR, der altid er involveret, når skolernes sorg- og kriseplaner træder i kraft.

Konklusion

På ovenstående baggrund kan forvaltningen ikke anbefale, at der arbejdes videre med Kræftens Bekæmpelse om sorggrupper som et fast og generelt koncept.